

הומור מרובד וסרנדיפיטי במידע בפרודיה המוזיקלית של 'ארץ נהדרת': 'מתוקה מהחיים'

יוסף סולומון*

תקציר

לאחרונה השיקה תכנית הסטירה 'ארץ נהדרת' את השיר ההומוריסטי 'מתוקה מהחיים' שזכה לתהודה ציבורית רחבה. השיר, שמהווה פרודיה המבקרת את רדידות מילותיו ותכניו של הזמר הישראלי ים-תיכוני העכשווי, נמצא כבעל רובד סמוי של עומק ובסיס מדעי בתחום הדעת של לימודי מידע. ממצאי המחקר מלמדים כי השיר עולה בקנה אחד עם מודל ההיתקלות במידע של ארדלו, שהנו מודל מרכזי להסבר סרנדיפיטי במידע – היינו, גילוי מקרי ובלתי צפוי של מידע בעל ערך, ואף מחדש ומוסיף על הספרות המחקרית לגביו בשלושה היבטים: הרחבת הידע הקיים לאפשרות התרחשות מופעי סרנדיפיטי במידע גם בסביבת בתי קפה ואוכל בהם יש יחסי גומלין עם צוות המקום; הצבעה על כך שהערך הסנטימנטלי המופק מאירוע הסרנדיפיטי במידע עשוי להיות כרוך ברגשות אהבה; וכן חידוש בסדר הפנימי של שניים משלבי מודל ההיתקלות במידע, כך ששלב החזרה (לפעילות החזיתית בה היה האדם עסוק בעת ההיתקלות המקרית במידע) קודם לשלב שמירת המידע והערכות לשימוש בו. המאמר מוסיף ומצביע על רובד סטירי חתרני, נוקב ואמיץ המוטמע בשיר, שאינו נגלה בנקל לעין ושחשיבותו רבה ומפתיעה. המאמר מעודד חיבור בין תחומי דעת שנראים לכאורה לא קשורים: זמר ישראלי עכשווי, הומור ולימודי מידע, וצפוי להעשיר את המחקר בכל שלושת תחומי דעת אלו.

* יוסף סולומון, דוקטורנט במחלקה ללימודי מידע, אוניברסיטת בר אילן